

(Политика, 09.11.2009)

Док Вашингтон најављује упућивање додатних америчких трупа у Авганистан, Канада започиње припреме за дефинитивни одлазак својих војника из гудура Хиндукуша. Званична Отава је већ орочила даље присуство својих снага у оквиру мисије ИСАФ, иако повратак канадских војника кући неће бити тако брз. У сваком случају, најаву из Отаве разочараће Вашингтон, јер Канађани су уз Американце, Британце и Холанђане заправо једини који воде борбене операције у Авганистану. Сви остали се баве логистиком, стражарским пословима и реконструкцијом срушене земље. И сви остали су сретни ако их талибани не дирају. А да их талибани не би дирали, неки користе и дискретне и префињене банкарске методе – пара врти где бургија неће. За тако нешто британски медији већ су оптужили Италијане што је у Риму, наравно, са гнушањем одбијено. Цех тих метода први су платили Французи, који су стигли у сектор где су претходно били Италијани. Како су Французи вероватно мало каснили са отварањем банковног рачуна у локалној талибанској банци, то им је намештена заседа у којој је погинуло неколико француских војника. У Паризу су се одмах запитали како то да Италијане годинама нико није дирао, а Французе нападоше чим су стигли. И онда британски медији против свих закона банкарске дискреције открише тајну...

И сада су у Белој кући на великим мукама – шта урадити у Авганистану? Док Канађани одлазе, а свој славни долазак најављују Црногорци и Босанци. Је ли то Авганистан железничка станица. Прва или последња? Повећати број америчких војника, појачати војне операције или прогласити победу и вратити се кући? Сумњива победа Хамида Карзаија на изборима није за САД и излазна стратегија из рата који већ предуго траје. Чак да Пентагон тамо пошаље и нових 40.000 војника, што тражи главнокомандујући у Авганистану генерал Стенли Мекристал, то неће бити довољно да се добије рат. Јер, ако би САД и НАТО хтели да у Авганистану примене образац из Босне, онда би у Авганистану морало да се распореди најмање 750.000 војника. Толики број војника за интервенције у иностранству немају ни САД ни НАТО. Осим тога, НАТО је у БиХ већ скоро 15 година, а Босна је далеко мања и напреднија од Авганистана.

Наиме, Авганистан је велики као Тексас, а разна племена која у њему живе говоре 23 језика. Упоришта моћи су раштркана широм земље тако да држање већих градова ништа не значи. У војном смислу Американци и НАТО до сада су већ поновили све совјетске војне и политичке грешке из времена совјетске окупације Авганистана, јер Руси су, у основи, западна војска. Заправо, Совјети су покушали да не понове америчке грешке из

Вијетнама, а сада Американци покушавају да не понове совјетске грешке из Авганистана. Ни једни ни други то нису успели.

Масовни ваздушни напади, хеликоптерски удари, акције мањих јединица командоса, веће укључивање авганистанске војске у операције против талибана, снабдевање гарнизона ваздушним путем, кампање придобијања становништва поклонима, зидањем кућа, отварањем школа, подмићивањем локалних вођа – све је то неуспешно испробано још од стране Совјета.

У међувремену је укупан број америчких и војника НАТО-а у Авганистану сада на нивоу укупног броја совјетских војника из 1987. године. У Москви циници могу да буду задовољни, а они који тврде да Русија сарађује око транспорта трупа НАТО-а за Авганистан греше. Русија не сарађује, Русија зарађује. Цена једног сата лета огромним руским транспортним авионима од Немачке до Кабула је око 190.000 евра. О разним интересима Индије, Кине, Ирана, па и Пакистана да се Американци још више упетљају у пакао Авганистана да се и не говори. О последицама авганистанске авантуре на јавност и политичку сцену у Британији, Немачкој, Француској, па и у САД тек ћемо да чујемо. Колико продужетак рата емотивно делује на исламски свет сведочи и трагедија у Форт Худу.

Рат у Авганистану је за САД и НАТО најопаснији сукоб који се води од слома СССР-а. Тај рат сигурно неће окончати тероризам у свету и у том контексту он нема смисла. Али, ако је он начин за постизање ширих америчких стратешких циљева, онда је то ризик велике катастрофе. Јер, рат у Авганистану се не може добити.